

صاحب امتیازی :
شهبندر زاده قلبه
امید علمی

اداره و تحریر محلی :

جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .

نسخه سی هر برده

۲۰ باره در .

۷ رجب ۱۳۲۸

وَأَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُكَفِّرُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَثِيرٌ

شرائط اشتراك :
سنه لکی ۳۰ ، الی آیینی
۲۰ غرور شر

ممالك اجنبیه ایچون :

سنه لکی ۱۰ الی آیینی ۶ غرور قدر .
ایچون اداره دأموری محمد ذهنی بکه مراجعت ایتلیدر .

۱۴ تموز افرنجی

۱۹۱۰

۱ تموز ۱۳۲۶

فهرست منبرجات

اردومن ناصل اللرده ؟ — خطبه لرمن . — اکلاد یغیز
... — اسلام وقادینلر . — اسانده فقهه دن : قوت
وایسینر . — ساده سوزلر . — عالم اسلام . — اژدرها
دوری . — هفته لی وقوعات . — اصفو اسلامی . —
ایلیس یومن .

اعمال خیال

نفیس کاغذه ایچمه حروفله مطبوع سکر صحیفه ک
دردنجی فورمه سی نشر ایدلدی . آینه لرمنه عجماناً تقدیم
وارسال اولونه جقدیر . دوسماده حکمتی آلا نلره دخی
عجماناً ویریلر . موزعلردن طلب ایدله لیدر . طشره لرده
کشایجلردن حکمت اشترای ایدنلر ایچون قیاتی بش
بارهدر . آبروجه صانوق آلنیرسه هر فورمه سی اون
بارده صابیلر .

انظاریه

اردومن نصل اللرده ؟

خدایه جدوئا اولسون که . موجودیت ملیه من ایچون
صوکه درجه مهم اولان بوساله قبسه بر جواب ویره یلیرز :
ناموس قدرعز اللرده . لکن بر بو مسئله ده ایجازی ،
بیهوده برخست عد ایدیلورز . قلمزده فرط افتخارله غلیان
ایدن احتیاسات مت و موزونیتی محترم قارلرمنه ده یلدرمکی
اژرو ایلوروز . بوجازر کی ، دوشونیک کی یازان ، یازدینکی
اولدینکی کی انظارقاریتنه تقدیم ایدن برمحرمک مکتوباتی صمیمی
مصاحبه دن باشا برشی دکلدز .

بوگونکی حربیه ناطرمن . دونکی و بوگونکی حربیت
و معنویت اردوسی قوماندانلر محمود شوکت پاشای میدان
فعالیت آیلدینکی کوشن بری تدقیق ایدیلورم . حربیت
اردوسی قوماندانی عنوانی آلدینکی کون ، اووقته قدر یونون
حریاتی تقدیر ایدله موش و چونکه اووقته ذی جیتی تیرهن
افکار علویه ایچون امکان بولاماش برمجیل عسکر
میدانه چیقسی .

محمود شوکت پاشا ایچون طمطراقی کله لرله تقدیرات کلفت
بیهوده در . فاضل ، متین ، غیور و ناموسلی بر عسکر اولان
معزز پاشا ، قوسه بر مائک و یونون جهان مدینک حرمت
و ، ودتی قازانقی صوریته . مدارع خسیه تک فوقنده

بولورمقددر . لکن بن بو محترم و وجدانی قوماندانک مظهر
اولدینکی « تجلیات الهیه » فی انظار مننه عرض ایتک ایدیلورم
چونکه شرف و فخره سی مننه عالمدر . محمود شوکت پاشا ،
جناب حقک توفیقانه مظهردر . بو مظهریت ، کبسه تک
انکار ایدمه چکی بر درجه علانیده رونما اولاکلدی . معزز
هانکی فکره و فرقه یا منسوب اولورسه اولسون ، معزز
پاشای تقدیرله قاریشیک برمودنله سومه یی یوق ۲۱ مارت
افتخاشک تکلی و یونون سوکرا کی احوال مشکده کی
حرکانی ، رفاقت و معیتنه آلدینکی ذوانک اقتداری ، ناموسی
وطن پرورلیک عجب اولیشی وهله عسکرلرمنک کندیشی بر
بابا کی سه ویشی توفیقات صدائیه تک علامت جلیله و باهره سیدر .
برطافم ملاعینک اسلامیت و عثمانيلیق باشنه آجدینکی اوناودانی
عصبان مهنی ، اعجاز و زکرامتی خاطره کتیرن بر سر عتله تسکینه
موفقت ، اوقی بو مبارک ملتک دوره اقبالی باشلا دیقه
اشارت و یوموفتیک الک بو یوک عاملرندن بریمی ایسه یته
محترم پاشانک مظهر اولدینکی توفیق الهی و اطهار ایتدیک غیرتدر .

بوتوفیقات . اوغیز و دشتار یوره کدن بر دقیقه کبیک
اولایان نیتات و دعوات خالصیه رب رحیمدن مکفاندز ،
حقه کوووشنه حق طهردر . عزم شدید و حسن نیت ، حب
وطن و حب ملت . هر مشکلی رفعه وسیله اولان بر مجموعه
قوة و قدرندز . اشته بوخصلت باشاده وار ، اولدینکی ایچون
مساعی نمره و بریور ، هر سوزی دیکله نیور
شیمیدی ده حربیه ناطرمنک برکونلک کذارش حیاتی .
کین بازار نه یاپدینکی سوله نه : خاقان مدفوع . صوکه
زمانلرده ایلاردن دورنیور قدر افرادی ضابط یامیشدی .
یونون مقصدی ایسه یونون فضاقل و قیامندن ، یعنی مقام
خلافت اولان حرمتلرله جهلرندن استفاده ایتک و بو یکی
ضابطلر واسطه سیله اردوی افساد ایدره ک انده بولوندرمکی ایدی
الهمک دیدیک اولدی . حمیدک یقی اولادی
بو عسکرلری ، هنوز ضابطلک ایتک اقتدارنی حائز اولایان
بوضابطلری ، ضابط براقق اردویه اولنری دفع ایتک ایسه
اولره اجیماق ایدی . محمود شوکت پاشا ، اردوی خاطر
اشخاصه فداغندی لکن یونون ده مظلوم و مقدر بر اقامدی
اولنری اکسیرنی اتمامه سوق ایددی ، بر تعلیمگاه
یایلدی که بو . مکمل بر مکتب دیکدی .

و بریلن اوامره ک یوله تلق ایدلینکی ، ناصل چالیشلیدینکی
بالهات کورمک ایسته یی پاشا . کین یازار . یاوران نظارتدن
و منور و یک جیتی ضابطلرزدن حسین قدری بکی بالاصحاب
اونوموبیل ایله بو یوک دره به کیشمش . مرتب فرقه یی
و ضابطان تعلیمگاهنی نظر نقیشتن کچیرمیشدر . هرشی
فوق العاده منظم ایدی . اوقوبوب یازمق بیله یی دزیورده

قریب ضابطانه قرائت و کتابت تمیننه باشلانیلای هنوز بر
آی کجه مشکن . برای امتحان نخته باشنه قلدر یلان
ضابطانک یازی یازمغه و درسته قرائته [ایتدیرکب
ایتدیرکی کوروشدر ! بو برخارقه در ، ملینر نامنه افتخار
ایده چکمز برخارقه در .

مبارک ملت ! محترم امت ! استمدادات کالبه تک هیسه
مظهر اولان بومبارک ملتک ، یته قافله سالار السایت و مدینت
اولاچقنی بوشنه ادعای تیوروز . مایه و سرمایه حاضر و موجود
یا لکنر شهره ترقیده اوکا رهبرک ایدمه ک ذوات عدد اقلیل .
ناظر پاشانک تحصیلده بولونان ضابطله ابرار ایتدیک
لطیف بیله ده کی شوسوزلر . سامعینه صوکه درجه حسن تأثیر
ایضاع ایتش و اخوت ضابطان املی یک متین بر تله وضع ایلدیشدر
هیزک تعلیم و تحصیلک ایچون آجیلان شوچیقری مشروطیته
بورجولر . یونون سوکرا مکملی و الایی کی مانع اخوت
و مساوات تقسیمات اردوده یوقدر . هر ضابطک مدار
تیمری ، اقتدار و مساعییدر . انشالله ایچکدره یقی آسبات
ضربت ایدنلری و مصائب عسکریمک الک بو یوکلرینه نائل
اولانلری کورمکله قریب المین اولورز .

محمود شوکت پاشا ، مرتب فرقه ده طعام ایتدکدن سوکرا
برنجی اردو قرارگاهنه کیدوب قشماق کوزدن کچیرمیش
و بورادن ده مکتب حربیه به کیده ک درسنامه لری ، انشا آق
تدقیق ایلدیش و بده طاش قشلیکی زیارله اوناود افراد
جیدده سی تالطیف ایتدیشدر . پاشانک اوناود نفرلرله
مصاحبه سی کورنلر ، محافه آله و حب و طلمه مشخون برقلک
جاذبه حیرت آسنی برکده ده تقدیر ایدمه یلملرلدز .

جناب حق ، طاهری و یاطنی کوزل . منایلی ادراکیه
و اخلاقیک هبیله متعل مستننا وجودلر خلق ایدیلور ،
ارکان حربیه رئیس عزت پاشا بومستنا و ممتاز انانلردن
بریدر . انکسز برناموس ، شایسته بر حیت ، یورونلی
بیلمز بر غیرت ، وطننه . ملتیه ، مسلکته قارشی کمال
محبت و یونکله برابر معصوملرده بولونه ییلن معنوی بر نظافت
و صفوت : ایتنه عزت پاشا .

تقدیراتی اسراف ایتمکله مشهور اولان المانیایم بر اطوری
و یاهلم ، مشارالیهک بو یوک بر عسکر ایدلینکی تسلیم ایتش
و شای زیارتی آساننده بوشالی عسکرک الی صیقل ایچون
کوستردیکی نهالکله حقنده کی توجه و حرمتی آسبات
ایلمیشدر . یومنین قوماندانک منایلی جلیله سندن بر سیده
بحث ایتش اولتی ایچون ماضیدن بر یابراق آچه جمن .
۱۳۱۸ سنه سنده جبل دروزنه قلیانه باشلامش و مستحق
تأدیب اولمشدی . طابورلرله عسکر منی یونان بومستنوم طاهره

یالکر اوج طابورله اووقت میرالای اولان عزت پاشامور
ایلدی. عزت پاشا، مقابله حالده استعمال سلاح ایتمک
واجرا آتیده سربست اولقی شرطیله بوتنه لکلی وظیفه
قبول ایتمش و کرک و الیدن و کرک یئنجی اردو مشیردن
بو بایده قطعی و غیر بری امر لراستعمال ایلمش ایدی. مشار
الیه جبل علی الاصول اشغالیه باشلادی و صیت شجاعت
و ذکائی بیلن درزی شیغلری طرفدن مطاوعت کوردیکی
بر سراده کندیسه والی و مشیردن کان شقره لی بر تلغرافنامه ده
« قطعاً سلاح استعمال ایتمه سی امر » ایلمش ایدی.
پوامر دانشکارانه، مشارالیه یی مغلوبیت و محبوسیت محکوم
ایتمکده قالدیه یی « اوج طابور عسکرک حیاتی تهلکله
آتیه یی و هر حالده شرف ناموس عسکریزی در زبلرک
مسخره سی ایدیه جک بر ماهیتده ایسی، عزت پاشا بو تلغرافی
ارقداشلرندن سافلامش و حرکاته دوام ایتمش ایدیه درزی
رؤسای بواصردن شامده کی آتملری واسطه سیله خبردار
اولدقلرندن بردانه سی دعوته اجابت ایتمش و هر نه ایستورسه
بیلدیرمک او زره ایافته قدر کله سی عزت پاشا بیلدیرمشد.
عزت پاشا « هپ حیاتی ضابطلر مدن عبارت اولان
ارقداشلری جم ایله تلغرافی کنده یلرته کوسرتمش و بو امر
دانشکارانه باتباع ایتمه یی، ناموس عسکریزی قورناراجفی
شوقدر که بعدالاجرا آن بو امری و برنلرک معانی اولمقی
اوزره، شاید انشی عماریه ده شهید اولازسه » اشعار
ایدیه جکی سوبله مش و حیاتی ارقداشلرینک موافقیله عاصی
شیخ قازنال بو واسطه بکزه یی قریه سینه یورومشد.
دورملر، عسکرک سلاح استعمالدن منع اولدیه یی بیلدیرمکدن
استکشاف ایچون کیدن بر سواری ضابطله [بوشجیح سواری
ضابطی شیمسی ادرنه در] اتی سواری نفری قتل ایتمک
ایستمه شلر سده ضابط براوه التیا و اورادن مدافعه ایتمش
وی مثیل شجاعتیله نفرلری بر موت محققدن قورتارمشد.
بیکلرجه درزی مسلحاً قریه یی بر طرفنده عسکره منظر
اولو یورلردی. لکن عسکرک، امر تلغرافی مغایر اولارقی
حرب وضعیله کلدیکینی و عزت پاشانک اوملغون امره یی
پاره و برمدیکینی کورمه لرله سلاحلری آتوق روی مطاوعت

برنجی کتاب

فنون جدیده اعتباریه

عالم

داخل احتوا سی دکلدز. زمان و مکان ایسه اوندن
مشقدر.

هر حیات، اونک حرکاتندن بر حرکت هر موجود،
اونک اشکالندن بر شکلدز. زنجیر لاهوتی سنک خلقات
زرنیله یکدیگر یسه مربوط غیر قابل احما ضرورتله
سلسله اشیا اوندن نازل و پیدا اولور!

لا قید، غیر متحرک، ابدی، قادر مطلق، خالق،
بوتون بواسطه اونی تماماً افهام ایدمه یی و هر نه وقت

کوسرتمش لردره عزت پاشا، مقام خلافت و دولت نامه حرکت
ایدن بر مفرقه عسکریه یی استحقاق ایدن درزی شیخی،
آسه یی حبس ایدیه جک یرده، یالکر ز قلمجی لایتمش و سوکراده
« بوندن سوکراده افساده مقتدر اولماؤسک، زیرا اشعاره
ویا خود ذیل بر عمر سورومک محکومسک » دیه یی مرلوی
سربست بر اقصا در. یونک اوزرینه بالجله مشاع و رؤسا
اطاعته شتایان اولملر. اردونک بر سنه لک اوزاقی تأمین
کافی اولاجقی درجه ده مهم بریکونه بالغ اولان بقایا فصل،
نقدن قائل و فرادی و ارسه هیسی استعمال ایلمش، و بوتون
بواجرا آن برکشیپک بیله قانی دو کولیه یی یابیلشدز. یونان
محاربه انجیره سنده کی عوامل غلبه یی اردو یی بو عظم عسکر
ایدی.

ایسته اردو منزه کی روح فعالیت بویکی مبدل عسکر.
وطن و ملت، بویکی معزز اولادیه و اوللرک محترم دادلری
اولان دها بر جوق امر و ضابطلرله جهانه قارشی افتخار
ایدیه یی. دنیا تک الاشجیح، الهمین، الندا کار عسکر
اولان سوکی عسکرلر، ایسته بویه نجیب و نظیف اللره
اداره اولو یور. یونک شانی اردو منزه قیمت مایه
و معنوی سی هر حالده تقدیر اتمک، طمأنه یی موقنده در، ناظرله
ارکان حرب رئیسی و بالجله ارکان و امر آره سنده کی مودت
ایسه « سوکدرجه شکرانه شایاندر. بو بوکر آره سنده مودت
و اخوت حکمفرما اولازسه معیتده فکر اتحاد و دادری
الیه حاصل اولماؤ. خدایه بیک کره حد اولسون که اردو من
یک غیر اللره در. بوندن ناشی نقدن قنار ایسه یی، نقد
سه یی یی یی، نقد حد ایسه یی بری واردر.

بودلوی عسکر بر ملت تأسیس ایتمی، انفلانیزی عسکرلر
یایدی. بو وطنی بامال اغیار اولمه دن عسکرک قورناردی.
کافی بقای ملیمز، توفیقات سمدانییه مستند اولان اردو
لرمندر. هر دورلو منافع حبسه دن مجرد قلب اولارقی
حبه لله بوتون ناموس و فضیله اعلا یی ملیه، عمران وطنه
چالیشان عسکرلرمندر. نظیف برجه یی « نور بر سبایه
بومله باقوبده: سنک ایچون هر دم اولنکه حاضر حیانتک
هر آتشی سنک شرف و حیثیتک ادا مه سینه وقف ایدن یم! »
دییه یی یی یی عسکرلرمندر. پاشا سین شانی اردو من، وار
اولسون معزز عسکرلرمن.

شهبازاده
احمد حلمی

وجه صافی و علوی سی کشف استار ایدرسه، هیچ
بر ذکا یوقدر که اونک حضورنده دهشت وجدانیتندن
عین زمانده ساجد باشی قالدیرر، و ناجیز اولدیه یی
اونودیر، اترمودت و امتزاج اولارقی، تفکر ایتمیکی
نامتساهی دن ذوقاً حصه مند اولور، اونک عظمتنه
اشترک ایدر!

فیلسوف « تن » ک بو تمجید اتمده کی احتیاسات
علویه یی تقدیر خوان اولماقی غیر قابلدر. لکن بو احتیاسات
تک صاحبته « کافر » صفتی اضافه ایدنلر، بوتون
حقسز دکلدز. زیرا که « تن » اعماقی بیان وجداننده
صدر اقبال تمیزنده بولیدیه یی ذات باری یی حس ایدیور،
تعریف ایلورده اقرار ایچور.

حقیقت ابدیه بدیهه، دستور کی غریب اسملرله
کیزلرکه چالیشدی ذات باریدن باشقه نه اولاییلر؟
لکن « دستور formule » کله سی هر حالده بر امری
بیان ایتمده بر امری، بر ذاتی اقاده ایدمه یی، ایسته
« تن » ک کفر و عنادی بوندن عبارت قالدیر.

« تن » ک شواقادارنده کی: اشیا ذروه اعلا سنده
تمتع الوصول و نورانی اثیرک بالاسنده « سوزلری برینه

خطبه لر

یتز قیل وقال،

براز جق ده حال.

وجدانلره حقدن باشقه حاکم واری درکه قوای
بشیریدن بر قوه یی انحدادن منع ایدیه یی یی یی؟
یوره کلدز محبت فائق بر سائق واری درکه یی یی یی
یکرمزی سومکدن آلیقویه یی یی یی؟

ای لوی و حده تله یی دست بچیلنده طوبان موحدین!
هر بریکز، نامتساهی بر ساسله، مذهبه یی خلقاتی
کچی، یکدیگر یی کزه کله وحدت، الله واحد عبادت،
فضیلت و اخوت رابطه لرله مربوط ایکن نهدن تقیین
اتحاده لزوم کوسرتمیورسکیز؟ زیرا که فضیلت
دیلرزه، کالات دینه سورنرزه قالدی، زیرا که
بز کسندمک روح اولدیه یی اونوتدی، اجساد
و اشباحدن عبارت قالدی. معلومات ناهیه یی، معارف
حقیقیه یی بر اقدقده عمان قیل و قاله طالدی، معانی یی
توک ایتمکده بار اقوال آتیده بونالدی، نفسیه یی
بیلمیورز، دینزی کورمیورز، نروده محاسبه اعمال
نروده موازنه احوال؟

ای دین قارداشلری!

یالکرز باشقارلی حسابیه جک جک یرده برارده
کندی نفسمزه محاسبه ایدلم. بو عالمه نهیه کلدک؟
نهیه خلق ایدیلک، بار حیات ایچون طاشیورز؟ هانکی
غایه یی طوغری قوشیورز؟ احوال عمومی مزه باقارسق،
بو عالمه محنت و سفالت جکمه، یکدیگر منزی حقسز
تقدیراته تزییف ایتمک، نفاق و فساد و بر طاقم دین
و انصاف دشمنلرینک معناسز سوزلری حسن ناقیه
و احسان اللهمن و ریغمیرمن نه امر ایتمیه، اولنرک

« تخت ازابت و ابدی اولان عرش الامکانیده » و
« دستور خاق » برینه « ذات خاق » و « سوکندمه کی
« عظمته اشترک » برینه « عظمتده قانی » سوزلری
قویسه یی، تنک وجودیوندن بر حکیم الهی و یا خود
بر متصف و متضرع اولدیه یی حکم ایدرک.

لکن تن، بوتون بو تمجیدانی بردستور، بر فکر
مجدده، ادراک بشرده تصور ایدلمکدن باشقه صورت
موجودتی اولمایان بر « شی » « عطف ایدیور،
و سوکرده اونی « اسم جامع » یله یاد ایچور. ایسته
تنک بوتون کافر لکی بوندن عبارت.

الماتیالی « ارنست هه قیل » ک پیری بولوندی یی
فر دیونه کلنجه: هه قیلک بوتون حیاتی، خرسنبا نلقه
محاربه ایتمکله، عقاید خرسنبا نیی هدم و تزییفله
یکمشدز. بوندن طولانی اسمی کافره چیقشدز.
لکن یوقدری اونی تکفیر ایچون کافی می در؟ بر
انسانک « پدر، اوغول، روح » شکنده براله قبول
ایتمه سی، کافر شد ایدله سی ایچون کافی ایسه،
شبهه یوق که هه قیل دهشتی بر کافردز.

مقصدمز، هه قیلک مسسکینی بلا قید و شرط

عکسیتی باقیمه کلدیکمزه حکم ایندیکمزه آکلاشیلیور .
قوشدیفمزه غایه . جسدلرمزه زواللی بر معیشت یعنی
احتیاجی اشباع اتمه بر ظل اتمت! مقصد من سدرمق
ایتمک یعنی بر اتمه اتمک . روحلرمزه آج . قبللرمزه
یابس . وجدانلرمزه آواره !

والله بودکل . بودکل . مقصد اسرار خلقت .
سبب اقتحام محنت بودکل . شاهد محنت . بی دیکه بیکمزه .
بوانیلری آکلاشیکمزه .

سبب خلقت . معرفتدر لکن صاعنیکمزه معرفت .
دیدنی قودی . قوری بر بیلکی در . خایر . خایر .
معرفت . وسيله رفاه و سعادتمند . معرفت . اعمال
نجیه در و فضیلتدر . معرفت . محض انسانیتدر .
معرفت . باعث استراحت وجداندر . معرفت بادی
تقرب سبحاندر .

ای دین قارداشلی !

معرفت . میراث اسلامدر . میراث نه اولدی ؟
هانی حاصله معرفت ؟ نروده محضول معرفت ؟
جهلمز عیان . علممزه نروده ؟ روحمزه عریان . جسممزه
کهنه پوش . بزه مخصوص اولان کلاشی عرفان نروده ؟
عجبا ملزمی به تیردکمی ؟ عجبا عنقای املی قاف موجو .
دینمزه اوجوردی می ؟
ای دادر موحد !

بو کونکی اعمالکی معیار وجدانکله معیاره
ایتدکم می ؟ میزان صمیمیتکده نه بیلدک ؟ صورارم
سکا . بو کونک نفسک ایچون . اولاد و عیالک ایچون
ملت و وطنک ایچون . اسلامیت و انسانیت ایچون
نه بیلدک ؟ افسوس سکا ! اگر بو کونک بوشنه کچدیه
بازیق سکا . ساعتک قازانچمزه قالدیه . نفسکی اضرار
ایتدک . اولاد و عیالی اضرار ایتدک . ملت و وطنکی
اضرار ایتدک . اسلامی و انسانیتی اضرار ایتدک .
مظهر عتاب « من استوی » اولدک .

تجیل دکلدر . لکن « فن ایله کفر » ک قابل تردیف
اولمادیقی ادعادر . بر آدمک کافر اولایمامه سی ایچون
همه حال « جاهل » اولماسی لازمدر . بر عالم . کافرک
دعواستنده بیللر بولونسه . بودعواسی اثبات ایچون
سرد ایدمجهکی دلائل دخی ذات باری بی اثباتدن باشقه
برشینه خدمت ایدمزه .

هه قلدک مسلکی . فیه مغایرو « قطعی و اعتقادی
Dogmatique » موادی ده احتوا ایدیور . بر جوق
قطعلر ده خطالر ایلور . لکن مادم که بو کائناتده بر اصل
بر منشأ . بر مایه . بر مبدأ آریور . و بویه بر اصلی
اعتراف ایدیور . ناصل کافر اولاییلر ؟ [دقت
ایدلشدکه بومبشده استعمال ایتدیکمزه کافر کله سی
فلان و یا خود فلان دین و عقیده به مغایر دوشونلری
دکل . علی الاطلاق ذات باری بی انکار ایدنلری
اقاده ایلور .]

بومطالعانک عقیده خامه تنقیدی دیگر نقطه ده
اجاله لازم کلیور .
اس اساس وجود نهائیات حقنده قندن چیقان

قارداشلی !

عالم اسلام . کوزنی آچش بزه باقیور . بزدن
بر درس فضیلت . بر مثال حیت . غیرت و عبرت
کوزله یور . بزم ایچمزه ایسه بنیان اسلام اولان
مشورتی بیقق . عالم اسلامی بنه دوزخ جهنم ور داشته
آتمق . بنه مسلمانلری استبداد آتشلرله یاقق امانی
بسلیه بیللر بولویور . بوتون مسلمانلرک امیداقالی
بوتون شرقک کعبه آمالی اولان بو مرکز خلافت .
بو قلب اسلامیت . وظیفه سنک بو بوکلکیله متناسب بر
نظافت و بخته مالک اولمازسه . اورادن چیقان افکار
ایله تقدی ایدن اطراف و ملحقات ناصل عافنده قالیر .
برلشم . برلشوبده جالیشلم . جالیشلمده کندمزی
فقر اقتصادی و اخلاقیدن قورتارالم . فقر مادی بزی
محنت و اعتراضله . ذوق و حقدن اعراضله رب و انکاره
سوق ایدر . دوستلرمزه قارشلی بی سود . دشمنلرمزه
قارشلی بی قدرت ایلر . فقر اخلاقی بزی غای رداشته
دوزخ محرومیه ایصال قیلار . آرتق غفلت یتر .
یتر ! حالا آکلامادیکمزه که وجدانک صدالریله .
مودنک ندالریله خواب غفلتدن اوپانمایانلری دشمنلرک
ضربات تذلی اوپاندیرر . حالا آکلامادیکمزه که
حقیقتا طوعاً باش اکه یلرک باشی . زمین ذلت و اطاعت .
دشمن بومر و قوری ایندیرر .

آرتق قیل و قالی بر اقم . برازده ذوقیاب حال
اولام . آرزو بیللم و براز فضل ایشلیم . اتحاد .
لقلقه ایله اولماز . مودتسزک اثری اولان شو بوشلق
قوری تصورات ایله دولماز ؟ ایشته میدان مساعی .
بزی منع ایدن واری ؟ شریعت دلیلر . مشورت
کفیلر . انسانیت سیلیمز دگلی ؟ معارف زینتمزدر .
چونکه مسلمانر . سعادت ملزمدر . چونکه انسانر .
بردقیقه دورمایالم . بو کونی یارینه قویمایالم . . . زیر
بانکه ایشای وظیفه به وقت قللساز . ال اله و ربوب

صوک افکار حکمه نهدر ؟ بوافکار . انکاری می ؟
اقداری می مستوجبدر ؟ ادراک بشرک احتوا ایدم .
بیلدیک نه . ایدم مدیک نه ؟
اولا . نتیجه تحلیلده . غیر قابل تحلیل و ارجاع
بولدیفمزه « مکان Espace و زمان Temps » حقنده
فن و حکمتک صوک حکمی « مکان فکرینک صورت
قطعه ده [آکلاشیلماز incompréhensible] نوعندن
اولدینی در . نیچون ؟ زیرا بو ایکی رکن موجودیتی
نه بر موجودیت خارجیه ونه بر موجودیت ذهنیه
اولدیفتمزه حکم ایدم یور . بویه بر حکمی و بر مسک
ایچون اسباب مشروعیه مالک دکلر . مع مافیه مکان
و زمانی انکار اتمک دخی المزدن کلور . بویکی رکنک
موجودیتته بالضروره اینانیور . ایشته او قدر .
دیمک که کرک مکان و کرک زمان فکرلری بزمجه
« ایناتمق مجبوریتده بولوندیفمزه و فقط ماهیتی بیلیمده
یکمزه و بیلیمه من غیر ممکن » فکرلردندر .

ماده به کلنجه : ماده یالی نهاییه قابل تقسیم و تجزیه در .
یا خودده دکلدر . ادراک نروده . بر اوجنجه صورت

جالیشلم . بکوجود اولوب سهویشلم . تا که اوج رفاه
ورفته ایریشلم ؟ انسان اولالم . انسان ! یوقه
نیران و خسران ! ؟ شیخ مهر دین

انتقادات

آکلاشیلمزه و آکلاشیلمزه :

دو تنه افرادمزه جمعه کونی حکمکی اطه دن استانیوله
کلشار . عودتلری ایچون تخصیص ایدیان اداره
مخصوصه و ابوری سقطلمش . عسکرلرمزه استیجار
اولونان بر فرانسز رومور کویله نقل ایدلش . لوانت
هرالدغرتیه سی . معنای وجهله بالانجیانی اله الارق
رومور کورک یونان مالی اولدینی و عسکرلرمزه یونان
بایندیرانی اوپدکری یازمش . یونان شو آراق بزم
دشمنمزه اولدیفندن یونان باندیرمزه سی اوپه جک دکل .
قوندرمزه سی بویه جک بر عثمانلی بولونمایه جفنی « یوزی
قیزارماز میجی » هر کسدن اینی بیلیر . لوانت هرالد
و میجی نک ملت و وطنمزه علینده سوز سوله . سی .
بر ییلاک ایصلیق جلماسی قدر طبعی برشیدر . لکن
بوتون بومسئله ده بزم آکلاشیلمزه و آکلاشیلمزه
نقطه وار .

تبلیغ و تکذیب رسمده « شرکت خیریه و اداره
مخصوصه به مراجعت ایدلش انسه ده هیچ بر طرفدن
و ابور تدارکی ممکن اولاماسی لیمانده موجود و ابور
بولونماسی . . . سوزلری آکلاشیلمزه و آکلاشیلمزه
اداره مخصوصه نک و ابورلری . هایدی یوق . دیبلم
عجناشرکت خیریه نک موجود و ابورلردن . برنی
عسکرلرمزه نقله تخصیص اتمک ممکن دگلی ایدی ؟
بزوامکانسزانی بردورلو قبول ایدم یور .
اوتوز قرق و ابور مالک ایکی عثمانلی شرکتی موجود

تصوری ممکنمزد . لکن ماده به بو ایکی حکمکن
برنی ویرمکن عاجز . فی الواقع الی نهاییه قابل تقسیم
و تجزیه در . دیمک نامتناهی بر زمانه محتاج و اساساً
بویه بر دعوی ادراک غیر طبیعی در . الی نهاییه قابل
تقسیم دکلدر . دیمک . ماده نک هیچ بر قدرته تصغیر
و تقصیمی ممکن اولمایان « ذرات » دن تشکلی ادعا
اولور که بویه بر ادعا ادراک نروده کی « قدرت تقسیم » .
مغایر وینه غیر طبیعیدر . دیمک که ماده نک حقیقی
و طبیعت صمیمیه سی بزمجه مجبولدر . شو حلاله دخی
ماده فکری ده . مکان و زمان فکرلری کبی « آکلا .
شیلماز » نوعندنر .

« قدرت Energie » حقنده عین حکمی و بر مک
مجبور . شیمدی ده نفس انسانی به کللم : وجدانمزه
حالات متناسله . متناهی می . یوقه نامتناهی می در ؟
بوسؤالک هر ایکسیتی ده جوابسز بر اقمه مجبور . مجبوا
بزمه دوشون نهدر ؟ هر شیدن اینی حسن ایتدیکمزه
شخصیت و انانیتمزه نهدن عبارت اولدیفتمزه بیلیمه من
مابعدی وار

امتیازات و وظائفی، دیگری ده اقوام مسلحه زنده
قادیلرک، عملاً، مثال اولدقلری معامله.

بويله برتفریق قطعاً لازمدر ، زیرا اسلامك
قائدينلره بخش ايستاييكي حقوق واونلره تحمل ايستاييكي
وظائف ايلاه قائدينلرك شرقة ، وياخاصه مسلم اقوام
آرەسندە كوردكاري معامله بوتون بوتون آيري
شيلردر . وشمديدن ديه بيليرزكه قائدينلر حقتده كي
اوامر وقواعد اسلاميه نك بر قسمي دائماً نظريات حائله
قالش و بوزر برينه هر قومك عادات و تيمايلاقي وياخودده
هئت ايجتماعي لرينك ابداعي قائم اولمشدر .

اسلام ده» الرجال قوامون على النساء» امر جليلی،
عائله چه ریاستی و اساس مسؤلیتی اراکین و بر مشد
لکن بوندن قادر بزرگ حقوقه محرومیتی و یا خود حضور
عدله محکومیت و ذلالتی مناسبتی آکلامی خطادر،

بر قاج رده سويلك . ايشينه تکرار ايديورزكه
دين اسلامده كي اوامر وقواعدده اسالاس « نفس
انسانيك فطرت و حقيقي » اولوب بونده خيالاته
هيچ بر اقبالماشدر . قادين وارلك كلهلري آرمينده
و بوزلك معناسنده نه قدر تفاوت و ارايسه . قادينله
اركللك مظهر اولدقلري تجليات آرميندهده اوقير
فرق واردر . بر قادين ، اركلكن دهناز كدر . ده
كوزلدر . دهاحساسدر . دهاشغبقدر . دهاظريفدر .
لكن ارلك ، قادينندن دهاميتندر ، دهاحمولدر ،
دهاسبوردر ، دهاقويدر . بوصفيلر اركلكه قادينك
علامتم تميزه سيدير . قادينله اركللك فرقلى صاج
وصالدين عبارت دكادر . اركلكي قادينيه ، قادينى
اركلكه جذب ايلهين . معنائى محبى ابداع ادين بو
تصاددر . برارلك ، بر قادينى تقييع ايجلا ايسته
« ارلك كي بر قادين ! » جله سنى ايتان ايدر . بر قادين
« ارلك كي » قادين كي برارلك « سوزيله اسحققار ايلر .

دستوری اوزون اوزادی به محاکمه ایتمش و هروقت کور و بدوشونک اوزر لوحه لری آجیق براقش ایدی. صوک لوحه ده شوسوزلر یازلمش ایدی :

« انساڻڪ حقيقت ڏيڍي ٿي ، ڪندي صورت
فهم و فڪر ڪرڻن عبارتند ، ڏيڻڪ حقيقت محضه بوقدر
يا خودده اولسه بيله بزه مجهولدر ! »

بوندن صوكر! حسن تحصيله قویولدی . هر کون
سکرت اون ساعت ، عزالدین بهمه نك کتبخانه سده کی
کتابلری ، اوراده بولدی بی پروصرام موجبیجه مطاله
ایدیوردی . بو کتابلر اووقته قازارمکشوی اولان
بالجه معلومات انسانیه نك زبدته سی حاوی اولدقدن
ماعدا بلکه انسانلر ایچون ارتق کشتی ممکن اولمایه جق
برطاق علوم غریبه سی خاکی ایدی .

کتابخانه دهی مکمل آلات و ادوات و اجزا الیه
حسن یک چوق تجارت حکیم و کیویه اجرا الیدیوردی
بوکتابخانه اسکی مصر کاغذلرینک ، فرس ، آتور و بابل
علماسنک ، هند برهمنلرینک ، چین حکماسنک یوز
عصرلق قیاماسنک مشهری صایلا بیلوردی .

مرتبه من اينصال ايده جك تشكيلا ت اسازلى حاضر
لانديني حالده بخره مريك حالا وساطت عايدت قلبه دن
ودها طوغريسي الكابتداني تدابير احتياطي دن محروم
قالديني كورك جدا اغلانه حق حالار دندر . بحريه
نظارتمز جدي اصلاحات محتاجدر . بز . حق وحققت
نامه . وطن ومات عشقنه سوبله ممكن چكيميه جگنز
كبو اصلاحات . انحق امور بحريه يني . ايشك بوبوكا كيندن
ييلماز . مشكلات قارشوسنده تيره مز الله توديله
مكن اولور . بروقت نظارتك رسعي بياماته اينانمش
وهمت عاجزباناسي بوكون محقق ايذن غامبل باشامك
عليهنده خامهران اولمشدق . شو سطر ليله مشار اليه
ترضه ويرمكي وجيبه حقيرستي بولوبوز .

بحرہ مزك قفرات چہتدن اصلاحہ آشت ،
 كندى كندمزی او یالامق دیمك اولور . اكر بوحقیقی
 بوكون تسلیم اینمزه سه ، یازین بزه جریان وقوعات
 تسلیم ایتمیر . لکن آرمده غیب اولان زمانه یازیق
 دگی ؟ وقت نقدور ، دیمشور . بزم ایچون ایسه وقت
 جوهر کراقیتمیر . اراق بوحقیقی رهبر آمال ایدیخه
 مزی غنی الله ختم گفتاره لزوم کورسوز .

اجتماعات

اسلام وقادینلر

ماضي ، حال واستقبال

فهمینیم مسأله مردودی حقیقه یازدیقمز مختصر
ریدندن صوکر ا بویه بر مجله لزوم وار ایدی ، بو
لزومی تقدیر آشوسطری ده انظار قارئنه تقدیم
ایدیورز . بومبجده ایکی نوع مسأله تدقیق ابدجکزه .
برسی قواعد اسلامیه حضورنده قادنلک حقوق ،

صرف ابدوب بو علاقہ میں قویارمغہ جالیشمالی . اگر
موفق اولامازسہ عشق وصلہ محوہ جالیشمالی .
بو صورتہدہ عشق اطفایده مرسہ معشوقہ فی قل
واحا ایتمک بورجیدر . بورجزدر !

حسنى بو مدھش نظريه يك دوشوندى .
دماغده پيدا اولان سؤاللره جواب بولمق اميله بر
لوحه دها آچدى . بونده :

« عشق ایله آرؤوساویدر . آرؤو محو اولورسه
عشق ده محو اولور . قالانی یالاندر . بازمش ایدی .
بردیگری آجدی » هراسانک برضعیف نقطه سی
وارد زک یولاری اوراده باغی در . یو یولاری یولوب
صاحبی بدملی . « و ر باشقه سنده » عشق انسانلری
استیلدیکی کی قولالاق ایچون الیوبولکرو واسطه در .
انسانلر عشق ایله هراشه ، هر شیئه سوق ایدیله بیلیر
لیکن سابق هر حالده مرض عشقندن مجرد اولمالی .
بازمش ایدی .

حسن بر قاج کون ظرفنده آلتشه بالغ اولان
وحه لری تماماً آجیش ، و او قومش و هر بر بسته کی

ایکن بحریہ فطارتھنرک بوتلردن ایکی ساعت ایچون
برو ابور بولاماناسنی بزخوصلا مزہ صیغدرہ میورژ .
بو احتیاج ، هر کوناک برشی اولسهیدی . محاکمہ مزی
تبدیل ایدہ سیلیردک . لیکن ایش بردفہ منحصہ
اکر بحریہ فطارتھنرک براز ابراز نفوذہ و اعمال تدبیرہ
یاناشہیدی ، شرکت و یا خود مخصوصہ و ابورلردن
بریشی بو خدمتہ تخصیص ایدر و ملنرک قوہ نامیہ
و حقیقہ سبلہ هیچ برمناسبتی اولمایوب شیمدی یہ قدر
مقتدر المارک بحریہ امور مزی استلام ایدہ مدیکہ
کوستہرن بونواقص مبدانہ جیقماز ، مبرجی کی بیانلرہ
افزوتہ ہرات ایچون وسیلہ ویرلمز ایدی .

آکلا دیقمن نقطه کلاجه : بحربه امورمک ،
اردولر مزله نسبت ایدیه جک قدر محروم همت و تدایر
قاله دیقمن . احتمال که بو تنقید تمیزی خوش کورمه یئر
اولور . لکن دو تنک تنقیدینه دشمنک تربیغنی ترجیح
اتمنک عقل ایردیرمه یز . اکر بز کندنی نواقص می
کورمزه سک . یادشمنک مزله ایقناض مختصرانه سبله و یا خودده
معاذله قوعات هملکه ایه کورمک محبور بنده قالیر .

اولد قچه مهم برد و تمامز وار ، بحریه عسکر مز ،
ارسلان لازلر مز دیانک الک برنجی و الک غور دکز -
جیلر بدر ، کنج ضابطاظر محض همت ، دونماک زاید
شوکت و اما یسی ایچون ملتزده خدا یسندانه و دشمن
چانلادیجی بر حجت و غیرت موجود . بوله ایکن قوجه
بحریه نظار تمزک اوچیوز نقری نقل ایده جک « مینی
مینی و سائطدن ، رومور کورلردن ، محرومینی و یا
خصوص بو محرومینی فرق ایتمیشی هر غنائنک
وجداتی مرارت تأثرله دولدره جق رحالدر .

بو حاله اداره سنزلک سبب اولویور . ایکی سته دره
بریه مزده بر جوق شایان افتخار اضاحات اجر ابدلده کی
هله اردولر مزی اورو مانک انک مکمل اددولری

بسم الله الرحمن الرحيم

برنجی کتاب

مقدمه

بر قیض بود رجه زبون تا بیری اولدیغدن طولایی
کندی کندی اوانندی. عادتا عیقاغه برطور و سرت
برسه قیض طیشاری چیمعاسنی امر ایدی .
آجیلعه نوبی کن لو حه نك اورتوسنی قالدیردی .
بولو حه ده دخی شو سوزلر یازلمش ایدی :
" سهو طالع اثری اولار ق و کلامزدن برنده
عشق و علاقه پیدا اولسه بوتون قدرت اراده سنی

متصف اولدوقلری اوصاف و استعداداته کوره عالمه و بویته اجتماعیده قادیله ارککک وظایف و مشاغل تقریب ایدیلشد.

اسلام ، قادیلری و زوجکک والدکک «وظیفه» لریه توظیف « ناموس و فضیله » تعید ایشلد . هر ارکک ، قادیلری و حرمته معامله و حتی محامله به مأمور و مجبوردر . محافظه ، اعاشه ، خدمات شاقه ارککک تحمیل اولمشدر .

قادیلر ، ابروجهده نسترایله ، مأموردر . بونک سبی ده اسلامک « زوج و والد اولمه مدعو قادیله فضله برسلال مدافعه ، روسیاه محافظه » و یرمک ایستهمسیدر . نسترک حقیقی ، برزوجهک زوجنه ، بر والدکک اولدلرینه ، بر ارکک قادیله قارشی مدیون اولدیغی ناموس و فضیلتی محافظه در . نسترک صورتی شرح احمدی طرفدن نمین ایدلشد . صورت تطبیقی عصر سعادته و عصر خلفای راشدینه کورمکده یز . نستر امر اولوندیغی وقت ، هیچ بر قادیلر شکایت ایتهمش و بونده بر مشکلات کورمه مشدر . لکن ایشک ایچنه بیک درلو کورمه نکار ، سوء استعمالله افراملر و تفریطلر قاریشمدر ذاتا قادیلره عاقله بالجه خصوصاته هر قوم ، هر وقت قواعد دینییه موافق اولما برقی ، کندی نمایاتی قاریشمدر . بر قادیلر نستر و امثالی فداکارقلر [ارکک بونلر فداکارلقسه] مقابلنده ، اونی صدر احترامده طوبان غنت و ناموسی محافظه ایچون تسهیلات کوریور .

قادیلری نستر مجبور ایتک ، فحش و سائر کبی احوال ذلیلهده قادیلره قارشی چوق شدتی طاورانقی اسلامک قادیلری بک محترم کوردیکی ایچوند . فی الواقع عیبا بر فاحشه بی طاشالان اسلامی . یوقسه هر قادیلی فاحشه اولمه سوق ایدن فمیزیم مسلکی می « قادیلانی ده از یاده نجیل » ایدیور ؟

حسنک بوحیات سابعانه و طایفانه سی بک مسعود کچیوردی . حسن بک آز زمانده عزالدین بهمنک کندیسته قوری بر وعدده بولوندیغی آکلادی . هنوز یدی سنه ک نصفه کله ، شکک حسنک مکتوبات علمییه سی . النائلره تاثیری اعتباریه ، دهشتی بر درجه بی بولمش ایدی .

حسن ، اک معظم کراماتی اونوتدیره حق درجهده غرات اظهاریه مقدر ایدی . « جاه نخشب » خارقیه کبی صنعته دائر و فقط او وقتک سوبه سنه کوره اک حیرتبخش خارقلردن معدود شیلر حسن ایچون اویونچاق ایدی .

حسن بیک سنهده بر کره و بیک ناز ایله ظهور ایدن نوادر خلقتدن بری ایدی . قدرت اراده سی ، علم ایتدیکی اصول مخصوص یازدیمله ، اوله بر درجه مدده سی بولمش ایدی که بیکارچه خلقی محکوم تلقیناتی و همده تلقینات فکرییه سی ایتک حسن ایچون هیچ منزله سنه ایش ایدی .

حسن بر نقطه دن ماعدا بالجه خصوصاته

ارکک قادیلر یالکز ارکککک اککنجه سی . آلت ذوق و شیطانی ، واسطه شعر و سفاهی ایه ، فمینیستر حقلیدر . قادیلر غیر مستوردکل ، غیر ملبوس کزسه لر . فکری حد منطقیسه کورتورن بر فمینیستک ده از یاده نمون اولماسی لازم کیر . قادیلر بر جیچکدر ، بر کیکدر برزانیقدر کی ظریف تشبیهاتلرله ، دلفریب تعبیراتلرله قادیلانی تجیل ایتکک ظننده اولان فمینیستلر ، تدقیق و تحلیل اوکنده کوریلر که ، قادیلانی تدلیل ایدیورلر . بر قادیلک الک بیوک شرفی ، بر ارکککک قوجاق قوجاغه بولقا اوینایه بیلک ، ایتدیکی ارککککک دوشوب قالمق ، ناموس و صبری هر وسیله ایله هر دقیقه تملک به آتق دکلدر . وجدانکک اوکنده قیزارماق سحاب محجوبیتله مستور اولمالان راق نظرلرله قوجه سنه ، اولدلریلک یوزیه باقی بیلکک انجیق ناموس و فضیلتک بخش ایده بیلککک بر غرورله بشریتنه انظار عینانه عطف ایده بیلکک قادیلرک الک بویوک شرفی ، سرمدی سعادت ، ایدی عزتیدر . ایشته اسلامیت قادیلک بویه اولماسی تأیینه چالشمدر . قادیلره هر شیدن اول « عالمه و والد » کورمش . سعادت هبت اجتماعی قادیلرک فضیلتیه ممکن بولمشدر . سوء استعمالنه کلجه : بونی انکاره محل یوقدر . قادیلره اسلامک و یردیکی موقع میجلی محافظه ایدمه بیللری ، اقوام اسلامییه نک اسباب انحطاطندن بری و همده اک مهملرندن بری تشکیل ایدیور . اوروبالیرک ، اقوام مسلمانه نزدیک [اکثریت اعتباریه] قادیلره ایدیان معامله طویلیله اعتراضلری تنقیدلری چوق دفعه طوغردر ، لکن هیچ دهه طوغری اولمالان برجهت و ارسه ، اوده بومعاملاتی او اقوامک استعدادات و عبادات ایتیمه سنه ، محیطه ، اشکال تمدنه و یرمک برده اسلامه عطف ایتیلریدر . ارلاک زیاده قیل و قاله سبیت و یرن نستر خصوصاتی اله آلام .

اراده سی بر الکتریک پروژه کتوری کی قوللاند بیلوردی .

لکن ایش بو نقطه به کلدیکی کی حسن کککنده ضعف ، عجز و تردد حس ایدیوردی . حسن ، اسمی « شیرین » اولان ، هر کچن کون ، اونک شمشه حسته بر نور یازه اهدا ایدن قیز جیزی سوممکن کندی منع ایده میوردی . حسن بونی قطعاً آرزو ایتبور و بوتون هویتیه بو عشقه مقاومت ایدیور و بر درجه به قادر موفق ده اولوبوردی .

لکن احتراسانه ، حرکانه ارجه سنه حکم ایده بیلدیکی خالده قابنه -وز کیره میوردی . هر به وقت قلبی دیکلر سه شیرینی سودیککی آکلایور و بوکا بک زیاده حد تنه نیوردی . بوسیلله شیرینه عشقی درجه سنه برعداوت پیدا ایش ایدی .

بوقیز کندیسی ناقص بر اقبوردی ! عشقی محفی اولدیغی خالده عداوتی آشکار ایدی . بوسیلله قیز جیزی کاه اولورکه ایلرجه پاننه کیرمکه

یوقاری ده نسترک حکمت و حقیقتی سوبله دک . عصر اولین اسلامده کوریور که نستر « ارکککک قادیلر آره سنده کی بلا قیدقاسی ، محافظه فضیلتی تسهیل ایده چک درجهده ، نقیده تبدیلدن » عبارت بولونمشدر . لکن نستر ، هیچ بروقت قادیلری ارککککدن بر صورت مفرطهده آیرمالمش و بخصوص قادیلری و اوایشایی و یاخود مو قوفلر کی اولر نده اقامته « مجبور ایتهمشدر . عصر سعادتهده ، واعصار متعاقبهده مخدرات اسلامییه نک مجاهدینی تشجیع ایتکک اوزره محاربه لر کیکدکاری غزاهه سوبنشدیر دکاری . یاره لیلری تیار ایله دکاری تاریخ فرمزه مسطوردر . بوتون بو احوال و فضیلتیه فائده کورمیدیکم دهانجه شهادت تاریخیه ، اسلامک قادیلری « حقیقت فطرتلریلک ایجاب ایتدیکی بر حد منطقی و لایقده تلقی » ایتدیکی اثبات ایدر ؛ بوتون بو احوال ، نستر کیفیتکک دخی افراط و تقریطدن مبری اولدیغی کوشته بر .

قادیلری نستر سبیه ایکی دلکلی بر جواله قویق عادت مفرطه سی اولایر ایتلرده کوریلشمدر . بو افراطک سببی اسلامده ارامق خطادر ، حتی بوشکل نستر ، فضله بر تعصبه عطف ایتکک دخی خطادر بونک سبی ایرانیلرک بیکارچه سنه امتداد ایش و اسلامیتیه دخی خطوط اساسیه سی محافظه ایله مش اولان مدنیت و عادتلر نده مندیجدر . [صوکی وار]

تراجم احوال

اسانده فلسفه دن :

« اوغوست قونت » و « هربرت اسپنسر » عصر اخیر اعظم متفکریندن اولان بو ایکی ذاتک مملکتش محیط فکری اوزرینه ده تاثیرات مهمه سی کورلشدیر .

براقاز و کاه اولورکه محضا نکدیر ایتک ، یوره کبی اینجتمک ایچون کونده یوزکره برر وسیله ایله پاننه جاغیرردی .

قیز جیزی ایه آمر مطلق ، افندیسی بیلدیکی حسنک هر مامله سی محض لطف بیلیدی یدی سنه تمام اولدی . حسن ، و یریلن امری تماماً اجرا ایش ، عزالدین بهمنک ایتدیکی درجه بی بولمش ایدی .

اراق ایشه باشلامق زمانی یا قلاشمش ایدی . شیرین ایشه حسن و جمالده بدرتام بولمش ایدی . حسن کتبخانهده کی تعلیمات موجینجه « سر » او طه سنه کیردی .

بو او طهده « اسفندیار حاکم » ک هیکلی مرکز ایدی . حسن بوده های بی نظیرک نمثالی اوکنده سرفرو ایتدی . هیکلک اوکنده بر رحله و بونک اوزر نده بر رساله وار ایدی . رساله نک باشنده شو سوزلر یازیلیوردی . مابعدی وار

غرب فلسفه سبیل از چوق اشتغال ایدن و طندنا -
 شلمز ، اکثریتله بویکی استاذدن برینک فکریته
 میل ایله اکتفا ایدمکشدردر . بوسبیل برتر اجم احوال
 خانه سی آجی و متفکرینک افکار سباسبیسی باز مقله
 برابر آرمه لرنده مقابله لر یایمی فائده لی بولدق .
 فرانسه ملیته منسوب اولان « اوغوست قونت »
 ۱۷۹۸ ده طوغوش ۱۸۵۷ ده وفات ایتشدردر . قونت
 اساساً ریاضیوندن اولوب بعدده فلسفه ایله اشتغال ایتش .
 واجتهاداتنه « حکمت مثبتیه philosophie positive »
 نامنی ویرمشدردر . « حکمت مثبتیه درسلی » عنوانی
 بر اثر مشهوری ودها بر طاقم آثاری واردردر . قونت ،
 عمرنی ضرورتله کچیرمشدردر . متفکر مشارالیه فلسفه ده
 بر مسلک مخصوص مختصری دکلمه ده فون حاضر دنک
 قواعدینی فلسفه ده تطبیق ایتش و بوجله یکی بر
 مسلک دکلمه ده بر منظومه اصول میدانه کتیرمشدردر .
 اوغوست قونته کوره : واقعات و یونلر آرمه سنده کی
 مناسباندن باشقه فاعا اشتغاله شایان بر شی یوقدر .
 علم احوال الروح ، تجاریب فیه خارجنده قلمش اولمغه
 غیر فی و مردوددر . واقعات ، تجربه ایله تدقیق ممکن
 اولان حادثات طبیعه در . تجربه ایسه یالکنز حواس
 ایله یاییلان شیدر . شو حلاله فهم انسانی عام منافع
 الاعاضاد منعت و عبارت قالور . حادثات آرمه سنده کی
 مناسبات ، فضا ده تالی و مواقعه - Succession, Simultan
 « دن عبارت و بالکنز بویکی حالتک تدقیق
 مشروع و فی در . قونت ، علت ایله معلول آرمه سنده کی
 مناسباتی رد و انکار ایدیور . قونت ، فکر حقوقی
 انکار و قواعد اخلاقیه نی هدم ایتکده در .
 اوغوست قونت ، طبقه عالیة متفکینه مخصوص
 کوردیکی مسالک حکمتدن عمومه مخصوص بر دین
 ایجادینه ده قائمشمشدردر . هی قدر الله ! بوتون فعالیت
 ادرا که سنی دین نامنی طاشیه بیلجک هر در لو افکاری
 هدمه حصر ایتش اولان اوغوست قونتک الک صوکی
 احتیاج دینی حس ایتمه سی ، سقامت مسالکی ایچون
 الک بولک دلیلدر . معرض معذرتده ، قونتک دوستلری
 مشارالیه کتین ایتدیکنی ادعا ایتشدر و اولمده بر
 کره ده جلیبدرمش اولدیفنی اوکه سور مشاردردر .
 دیسزلکی بر مسلک حاله قویان و معلومات بشریه نک
 بر قسم مهمی تزییف ورد ایدن قونتک صوکرالری
 شدتلی بر دین معصی کسبلشنی ، مشارالیه ک قاریسی
 بوشاد قندن سوکر « مادام قلو تیلدو و و » نامنده بر
 قادیته قارشنی حس ایتدیکنی عشق شدید حیل ایدنلده
 وار . اوغوست قونتک ایجاد ایتک املنده بولوندیفنی
 دینه کلنجه : مشارالیه اولاد و والد مقدسه « یه و
 سوکر » انسانیت « ودها سوکرالری ایسه بر فکر
 موهمه عبادتدن عبارت بر دین اجتهاد ایتش و کندی
 کندینه « انسانیتک کاهن اعظمی » عنوانی ویرمشدردر .
 ایسته بعضی یونی بوش فیلسوف مقلد لری نک
 « اوروپایک ملهم حکیملری » عدادینه قوبدیفنی قونت
 بویه ماقبلی مابعدینه اورتاز ، کندی قولی کسندی

عمل و حسابیه رد و جرح ایدر بر آدم . احتمال که
 مجنون طوغوب مجنون اولش بر یچاره در .
 لکن اوغوست قونتک دین و اخلاقه اوردیفنی
 ضربه جوق بویو کدر . بنابرین اوندن زیاده ، اویله
 بر مجنونک اجتهاداتی رهبر وجدان ایدیلرله زوالی
 دینک یاقیشیر .
 انکایز هر برت ایسپنسر ۱۸۲۰ سنه سنده طوغوش
 و ۱۹۰۳ ده وفات ایتشدردر بونک فلسفه سی « تکامل
 طبیعی مسلکی Evolution naturelle » نامنی ایتشدردر .
 ایسپنسر کوره فمل تکامل ، بر قانون موجبنجه
 متجانسک غیر متجانسه ، غیر معینک معینه ، بسطک
 مرکبه بالضروره [قدری Fatal] انقلاب و تحولدن
 عبارتدر . کائناتک هر شکل موجودیتده رونما اولان
 تکامل « ماده نک تمامی » کینی و حرکتک استهلاک
 مترافقی « دینک اولوبور .
 ایسپنسرک فکر نیجه « مایه اصلیه ، قوه ، غیر قابل
 معرفت [یعنی اه] ، شی واحد اولدیفندن سلسله
 حادثاتده انقطاع و ابتدا تصور ایدیه مبهجکی کبی
 « خلقت فکریته دخی محل یوقدر . مواد روحیه
 واجتماعیه ، مواد حیاتیته دن ، بونلردن مواد طبیعه
 یعنی کونیه دن تولد ایتشدردر . یعنی بر قانون موجبنجه
 و بالضروره ماده عضویت و حیاة شکله ، بوده روح ،
 اجتماعات و وجدان حاله منقلب اولمده در . ایسپنسر
 اجتماعاتده رجحان افراد ، یعنی حقوق فردک
 حقوق هیته تفضیل طرفداری در . اصوله کلنجه :
 ایسپنسرده طبق اوغوست قونت کی تجربه و تدقیق
 طرفداری در . حتی ایسپنسر ، قونتک تلمیذی
 عد ایدنلر بیلله واردردر . لکن بالذات ایسپنسر بونی
 رد ایدیور . فی الواقع هر ایکسینک صورت تفکر
 و اصوللری آرمه سنده کی مشابهت رغماً آرمه لرنده فرق
 واردردر . قونت ، علم احوال روحی تدقیق و تجربه
 خارجنده بر اقدیفنی حالده ایسپنسر بالعکس علم مذکوره
 بک بویو ک اهمیت و بریور ، حالات روحیه نک قابل
 تدقیق اولدیفنی ادعا یابور . قونت افکاره ، ایسپنسر
 حیسانه اهمیت ویرمکده در .
 لکن بویکی فیلسوف آرمه سنده کی اهم و الک
 بویو ک فرق « علت - اسباب » مسئله سیدر . قونت
 هر در لو اسبابی انکار ایدیور . ایسپنسر ایسه ،
 اسبابک سبب واحد ارجاعی ضروری و شو حالده
 اسباب تالیه نک موجودتی فرضی اولدیفنی بیانه برابر
 « سبب فکری نک ، ادراک انسانیده غیر قابل احما
 بر صورت ثابتده موجود اولدیفنی و وجدان محو
 ایدلده سبب فکری نک محو ایدیه مبهجکی » ادعا
 ایتکده در . [سوکی وار]

ساده خیر

نورک قارداشلمه

بر حکایه جک

بویو ک بر قصه بیک یاقین و فرنگلرک پک سودیکی
 و او طور دینی بر گویده او طور ییوردم ، بوتون قونوم

و قومشوم اوروپایی و یا خود خرسندان ایدی . گویمزده
 هر کون کوردیکم و چوق کره قونوشدیم بر یونانی
 ده لیقانی و ارایدی . بونکچ آدم نی پک سه وردی .
 لکن ملتیی سومزدی ، بونک ایچون بن اوکا یورده کدن
 دارغین ایدم ، بر قاج کره اوکا « بنم ملتعدن اولان
 آدملر ، نه ییلک ایشنده بر ملتدن کیری قالملاز . »
 دیدم ، جواب ویرمدی . لا کین یوزیمه کولوم سه یه رک
 باقدی . بو ، بنم پک کوجه کتیدی کنج
 یونانی نی کوردیکه برانز تورک قانی باشمه جیقاردی .
 بر کون ، بر آوه قونوقلمه کتشمدم ، کنج
 یونانی ده اوراده ایدی دیرکن سسوقا قند
 بر یوقسول تورک کچدی ، زوالی نک صرتمده بر هکبه
 لیلی و ارایدی ، آچلقندن قصبلمش ارسلان سسته
 بکزمین بوغوق سبیله آراسیرا « لیلی » دیه حایقیر .
 ییوردی . یونانی ده لیقانی آلی ایدیوردی
 اوده « لیلی » دیه باغری ییوردی . لیلیجی ، برسولی
 ده لیقانی نک کندیسبیله آلی ایتدیکنی آکلادی .
 زوالی اوتانچندن قیزاردی .

بن آجی آجی دوشو نیوردم ، کسندی کسندیته :
 زوالی قارداش ! بونلک کتیری قانی دوکه رک الان
 ادملرک تورونی ایکن بوکون ، صباحدن آقشامه
 قادر دولاشه رق ، انجق برلوقا کک قازاناییلور .
 صبرتمده کیه جکی یوق یونانی ده لیقانی ایسه
 عملکتمزده بر قونوق بر سناجی ایکن بیلده بینکرله
 التون قازانیور زوالی ملت ! سنی پک جاهل
 بر اقدیلر . سنی کسندی و طنکده آج بر اقدیلر !
 دییوردم .

کنج یونانی نی سونلکم ، باتالمتی ایتدیوردی ؛
 بونک ایچون لیلیجی دیلندن بر اقادی . زوالی نی
 نه وقت کورسه ، اکلنیردی یونانی اوصا .
 نییوردی ، هر کوریشنده لیلیجی نی الحاققندن واز
 کچموردی بویله آیلر کچدی بر صوک
 هار کونی ایدی که گویمزک برانزاییلر سنده کی ذکریرینه
 کزینتی یایمغه کتشمشک . بر جوق قادن ، بر قاج
 ارکک ایدک . کنج یونانی بزمله برابر ایدی . قونوشه
 قونوشه ، دکر کتارنده بر یالچن تبه جکک اوزرینه
 جیقدق ، اورا جقدده اطرافی میره داللق
 دیرکن قارشومزده کی یولدن لیلیجی کوزو کدی
 بورغون آرغین یورسیوردی . کنج یونانی ، تورکی
 کوردیکی کبی قاهقاهلاری قوباردی : لیلی ! دیه
 باغیردی . لا کین دوروشینی غائب ایتدی ، طاشدن
 اشانی ده کیزه دوشور و یوارلانیدی . قادیسار باغریشمه
 باشلادی . بن یوزمک بیلمز ایدم ، عکسی اولاجق یا ،
 ایچیمزده یوزمک بیان یوق ایدی . اطرافزده
 چولوق ، جوق و قادیسندن باشقامی یوقدی
 ده لیقانی یونانی کوزمزلک او کنده بوغولوردی
 بزیم آلیزدن برشی کلیور ، بوشینه جیر ییوردق
 دیرکن لیلیجی ، هکیمنی بره قوبیدی ، کندینی قالدربوب
 ده کیزه آندی یونانی کنجی قورتاردی
 ده لیقانی کندیشنه کلدیک وقت ، اوستی باشی

صوابیچیه اولان لیلیجی نك كنديسنى قورتاردیغنى اكلادی، بوفدا كار آدمه ناصل تشكر ایده جكنی بیله میوردی، لیلیجی نك یك فقیر اولدیغنى بیلدیكندن كنديسینه بویوك برباره و برمه قاقیشدی، لیلیجی آلسادی . . . و : بن سنی ارضاسی ایچون قورتاردم یاره ایچون دكل . دیدی .

قارداشلر !

بوگون بزه قارشى یونانیلر ، طبقى حكايمهدهكى ده ایقانی کیى دورانیورلر ، محاربه میدانده بزاونلرك حدیثی بیلدیرررر ، لا کین بوگون مملکتیزده اوتوران و بزم قونوغمز اولان یونانیلره قارشى لیلیجی نك بادیغی کیى بائمالی بزم ، اولر بزم باغغزه صیغیمش . بزم ارلکمز مال و جانلری امانت ایشلر . اولرك مال و جانى قورومق بزم بورجزدر ، یونانیلره بویقوت یایلم ، اولردن بش یاره لك برشی المسایلم ، لا کین اولری اینجیته یایلم .

اوزدمیر

عالم سلام

نورانه

بخاراده توقیفات

درسمادیده بر « بخارایلر معارف جمعی » تشكى ایش و پروغرامی ایشر ایدلمشیدی . وقیسه بزهده براسخه سی ویریان بو پروغرامده سیاسی حرف واحد اولمایوب صرف طایفه علومك ترغه اخوانه دارموادی حاویدر .

بو پروغراملردن اوج بش نسخه سی ده بخاراده بعض ذواته کونده ریش . روس پوسته مامورلری بونلری توقیف ایتکله برابر حکومهده اخبار کیفیت ایتدیكندن مرسل الیهار ودها برچوق آدم حبس و توقیف اولونمشدر .

بخاراده خفیهر

افسوس که ذاتاً عالم اسلامك الامتدنی یرلرندن بری اولان بخاراده خفیهرک ده يك رواج بولمغه باشلامشدر . برطاقم دنى و مرتجع فکرلی مامونلر ، اعتلای ملی امالی بسله یئلری هم حکومت محابه و همده روس مامورینه اخبار ایتکده وهرایکی طرفدن یاره المقده ایش .

اسیای وسطی ده مسلمان معابدو ساجدینه ایتمرا طور و زوجهنك رسمی تعلیق ایدلك اوزره امرار ویرلیدی حقتدکی المان منابعدن ترشح ایدن حوادنده برازا کاشق اولدیغی تخمین ایدیلور .

روسیه دواثر رسمیه و عدایه سنده جار و جارجه نك رسملری تعلیق ایدلك اصولندر . شعبدی به قدر

« قاضیخانه » و « شیخ الاسلام خانه » نامنی آلا محاکم شرعیة اسلامیه بو مجبوریتدن مستثنا ایکن اخیراً اولنرده تعلیق رسم ایچون امر ویرلیدی آکلاشیلور . شو حالده ایشك ایچنه مسجدلر و جامعلرده قاریشدر بلرق حسیات اسلامیه تعذیب ایدیلک املی بسلنمشدر .

روسیه ده کرك مسلمانلره و کرك ارمنیلره ایدیان معاملیهك ظالمانه ایدنده بوظلمك معاد اسلامیه یی بترلره دولدرمق درجه سته کتیریله میه چکی محققدر .

مع مایه بالاده کی حوادث تحققی ایدر سه روسیه دولتی مشروطیته نائل اوله لی اوج عصرلق کیری به کتدیکنه وقرون وسطی دولتلری شکلی الدیفنه حکم ایتک ضروریدر .

ایران

بختیاریلره حکومت ارکانندن بعضیلرینك آرمسی آجیلش اولماستدن یقینه برطاقم اغتشاشانه انتظار ایدلك لازم کلور . بوتون بو حالات مؤسسه اجنبی اقزقه سی واردر . ایران رجالی حالا وضیت حقیقه لرینی کورمکدن اظهار عجز ایدیلورلر . ایرلك اجنه حق حالی عالم اسلامه مرثیه اوقودیرکن اوغافلر الآن شهنامه اوقوبورلر !

عثمانی مطبوعات

اسیای وسطی به عثمانی مطبوعاتستدن بر قسمی ادخال ایدیلمه مکدهدر . بر قسمی ایسه شدتی برسانور دن سوکرا بعض طرفلری کسبهرك قابوره چوریلرک احبابه ویرلمکده ایش .

ققاقاسیه

با کوده اختلاطلک ، ملتپرولک تمهتله اتهام اولونان برچوق تورک وارمنی تحت توقیفه ایش و اختلاطدن ممنوعاً حبسه آتیلمشدر . ققاقاسیه کیدن تورکجه وارمیجه جرائدشدتی برسانسوره تابع طوتو . لمقدهدر . بعض یرلرده ایسه معاینه بیله لزوم کورولمیرک غزته لر مصادره ایدیلور .

فنیات

ازدرها دوری

هان بالجه اقوام جهانك روایاتسده ، اساطیر و خرافاتند . برطاقم قورقونج و جسیم مخلوقات کورو . لمکدهدر . ازدرهانامی آلان بو حیوانلر ممکن قدر اولدیغی چبرکین و قورقونج تصویر ایدلمکده و اکثریا بونلر بر جوق حیوانلک الکوزه جازبان اقصائی جامع کوسته رلمکده ایدی . مثلاً بر ازدرهانك بدنی دوایله بیلان شکلرینك تحلیطندن ایلر وکله بیله جک برشکده . قوروقلی ، بویوزلی و قنادلی تصور اولونوردی .

بو ازدرها لر ، جوق دفته بالکزر شکلا مهیب ومدهش اولمقلدهه بر اقیماز ، بونلر خارق العاده قوتلر و برطاقم دولاماجلی وظیفه لرده عطف ایدیلوردی .

بر ازدرها ، بعضاً برنهری . بعضاً بر یاغچه یی ، قوجه بر اراضی بی ضبط ایشدی و جوق کرده بر ملکیتی . بر پادشاه قزنی دست تسخیرنه آلدیغی حکایه لرده سوله نیر . يك قورقولی باشلایان بو حکایه لرك سوکی طانیلاشیر ، زرا نهایت بر قهرمان بو ازدرها یی اولدیررر و وطنداش لرینی اولك شرندن قورتاریر .

طبقات اذرض فنی ابداع ایدیلنجیه قدر اکثر مدققلر بو ازدرها لری یارموزدن بو اخود قوه خیالیه نك ایجاد ایتدیکی موجودات موهمه دن عدایدردی . لکن طبقات الارض فنی میدانه کلوب بو کونکی حالی بولماسی اوزرینه ادوار ماضیه ارضیه آواسنده برده « ازدر » هالردوری « کندیکی تحققی ایلمشدر .

اصل شایان حیرت اولان جهتی حکایه لرده کی ازدر هالره بو کون اعساق ارضیه مستحاله لری مدقون اولان حقیقی ازدرها لرك جسامت ، غرابت و کراحت خصوصلرنده کی مشاهبت تامه لریدر !

حتی ادعا اولونایلیر که شوکره مزده حقیقه یاشامش اولان ازدرها لر ، خیال بشرک اختراع ایدمه یه چکی قدر چیرکندر .

روایات اقوامده موجود اولان بو ازدرها لری مدققلر ارق شویله جه « محصول خیالدر . « دیوب کجه میور . هر متفکر کندی کندیته « عجا انسان » بو ازدرها لره مناصرحی ایدی ، اولرله ایتدیکی محاربه لر ، بو کونه قدر اسلامدن اخلاقه نق می ایددی ؟ »

سؤالنی صور مقده مضطر قالیور . لکن انسانك بو ازدر هالره معاصر بولوندیغی قولای قولای قبول ایدله . میور . نوع بشرک اراضی رابعه ایتدالرنده ظهوریغی قبول ایدن مدققلره کوره انسان بو ارضده ۲۵۰۰۰۰ سته اقدم خلق ایدلمشدر . حالبو که ازدرها لر اراضی نایبه ده یاشامشدر . بو دوره ایله اراضی رابعه دور سی آرسنده یوزیکلرله سته امتداد ایش اولان اراضی نالنه دور سی وار . اگر انسانك ازدرها لره معاصر اولدیغی قبول ایدر سته ، نوع بشرکده مبدأ خلقتی برملون سته اولسته ارجاع لازمکایر . دیمک که روایات بشرده کی ازدرها لره بو حقیقی ازدرها لرك درجه مناسبتی هنوز کسیدر یله مشدر . ازدرها دوری اراضی نایبه دهدر . بو دورده کره ارضه یاشایان مخلوقات « شبایه » صنفدن يك جسم حیوانلر ایدی . بونلرک برطاقی قیلدن دها جسیم ، بویونلری يك اوزون و اینجه ، باشلری لسه کوجک و ایاقلری کورکه بکزدردی . دیکرلری ایسه اون مترو طولنده ایدی . بر قسمی قنادی اولوب مع مایه اغیزلری تمساح اغیزنی خاطره کتیر میوردی . آرقه ایاقلری اوزرینه اتکالیه اتلایه اتلایه قوشان بر نوعی بو جنوارلری بیله ندهش ایدمه جک قوه و جسامتده اولوب اودوره نك ال بریخی مخلوق ایدی .

